

За єдину політичну репрезентацію

Якщо преламитися до різних проявів нашого життя протягом останнього двох років перебування в Німеччині, то відразу упаде в очі те, що прояви суто-політичні, діяльність партійно-політичного життя і взаємні — найменш організована і впорядкована. В той час, як праця культурних організацій, установ і товариств розгорнулася у нас досить широко і плідно, може показатися тут і там чималими успіхами, — наші політичні організації і утворення за ці два з половиною роки майже зовсім не наблизилися до головної мети — підсприямованої консолідації, не підійшли щільно до розв'язання найважливішої національно-політичної проблеми — створення тут, за кордоном, єдиного загальнонаціонального проводу і єдиної державно-політичної репрезентації національної, воюючої України.

Мимоволі спинається і задумується з приводу такого безрадісного стану — де і в чім корінь нашої неорганізованості і розбиття? Як і чому сталося, що, не зважаючи на голосний крик за єдністю з боку всіх наших утворень, до сьогодення ми не наблизилися, лише нагоспорили одне одному купу різних відставних і безпідставних обвинувачень і приквостей?

Головна причина цього всього, за нашу думку, в неспівмірних і безпідставних претензіях наших сучасних політичних утворень. Кожен з них, являючи собою лише частину загального, більш-менш товстий струм у загальному процесі національно-політичної думки на еміграції, вважає себе проте покликаним заступати в свою націю! Послухайте зокрема кожне з наших утворень, то почуєте не менш-небільш, як те, що лише воно, саме той біблійний Мойсей, зобов'язує нас згідно обітванню — Самостійну Соборну Українську Державу. — Наша концепція національно-політичної боротьби і виведення єдина має рацію, вона єдина введе український народ з поневолення і злиднів — напереді заявляє чи не кожна політична група. І взагалі ідея єдиної політичної репрезентації, на практиці роблять усе для того, щоб її, цю єдину репрезентацію, не було.

Ось тут і маємо корінь лиха. Бо Україна одна, найбільш слухає за даних обставин теж одна — єдина державно-політична концепція, і політичних утворень у нас тимчасово аж 9.

А тепер поставимо питання: звідки ж беруться, з якого ґрунту ростуть такі неспівмірні, виключні претензії і мегаломанія наших політичних утворень?

Відповідь спершу звучить шиб парадоксально, проте, за нашу думку, цією мірою: ці претензії ростуть з соціальної безгрунтовості наших утворень чи партій, з їх специфічно інтелектуальним людським складом і аморфною розливчастістю, безобличністю соціально-програмових постулатів. Не останню роль відіграє також незнання справжньої української дійсності і низький рівень політичної культури, внаслідок чого вся проблематика партійно-політичного життя зводиться до побороювання кожною партією своїх політичних недоводимств. Тож успішним соціального підґрунтя наших численних політичних утворень, та мовити, „приземліти“ їх і сприйняти їхніх партійних програм, особливо в галузі соціально-економічної — зв'язана надзвичайно важко і актуально. Проте, не заслуговує окремої статті і становитиме, очевидно, предмет турботи насамперед наших політичних утворень. Натомість головна наша турбота — це раз підкреслити кричущу потребу для нас

не гаючись створити єдину державно-політичну репрезентацію. Власне, як з подальшого буде видно, не так створити, як прийти до погодження і єдиномисля до її визнання, бо такий державно-політичний центр у нас існує.

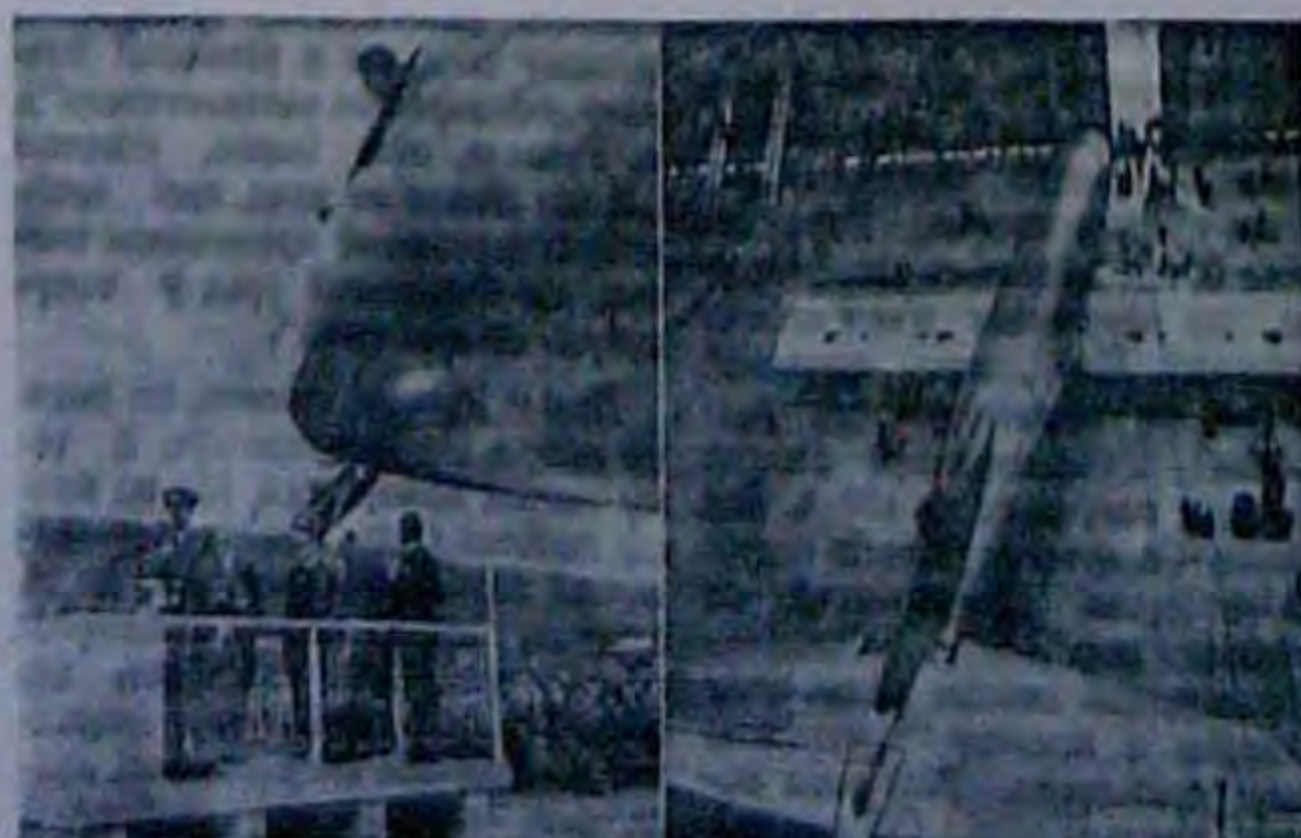
У міжнародному світі Україну сьогодні репрезентує т. зв. УССР, що є — попри всі свої „фігурування“ навіть в Об'єднаних Націях — звичайнісінькою маріонеткою Москви. Її ми мусимо протиставити другу, справді національно-суверенну Україну, хоч без території покищо, але скомпановану, об'єднану, прийнятну єдиною державно-політичною волею й думкою.

І для друга — національна Україна — мусить бути вже знайома, відомою ширшому культурному світові, його вирішальним політичним потугам. Годі тішити себе навіями, що за рік-два можна таку поінформованість світу про себе набудувати, а тим більше здобути визнання і співчуття та підтримку для своїх вех як справедливих національно-політичних вимог і аспірацій. Тож проста політична абетка підказує нам, що ми повинні берегти й ретельно акумулювати, громадити наші дотеперішні державно-політичні надбання, жадною мірою не розтринькувати і не вивчати власними руками призьблений нами попередній національно-політичний капітал. Не починаючи шоразу спочатку, наче на циліндрі, пам'ятаючи засів. Навпаки — старанно і пильно продовжувати почате нашими попередниками, дозайливо і вміло плекати до повного розвитку і завершення ростки нашої суверенної державності, фізичні і правні осі якої ще живуть між нами і світові знамі.

Мова йде про несплямомувану ідею державності Української Народньої Республіки, про невідірваний народом — верховним законодавцем і правосильним досі мандат Уряду УНР. Це бо й є — разом з усією політичною еміграцією українською — та друга, нерідкорена Московію Україна, яка втілює собою велич вільного людського духу і ве змичене прагнення та волю українського народу жити власним державним життям. Ця друга Україна самим фактом свого існування викриває і викриватиме потворні брехні червоного насильника.

За цих двадцять п'ять років після втрати нашої національної держави ми багато міркували і сперечалися, багато вистраждали, намагалися зберегти здобутки нашої Національної Революції 1917-1918 рр. Мали, отже, досить часу і прикрого досвіду, щоб усвідомити наші національні вади і помилкові політичні потягнення, щоб збагнути глибоку мудрість слів нашого Кобзаря: „В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля!“

Б. СИВЕНКО.

Найближчий пасажирський літак у світі — „Вікторія“, побудований в Брістолі. Літак важить 120 тонн, розмах крила до 70 м, швидкість — 550 км на годину. Літак регулярно курсуватиме через Атлантичний океан. На фотот. — готовий літак у монтажній залі. 2. „Християнський“ літак (ліва). (Дона-Бікел).

ГОЛОСИ ПРЕСИ

„Ні за де Голя, ні проти нього, а за Францію“

Цими словами одного офіційного американського представника можна лапідарно схарактеризувати відгук американської преси на перемогу де Голя в муніципальних виборах у Франції. Загалом американці сприйняли перемогу про успіхи де Голя значно холодніше, ніж цього сподівалися генерали коли після його антикомуністичних і антиросійських промов. З цього приводу власний кореспондент німецького часопису „Зюддойче Цайтунг“ (дн. „Зюд. Ц.“, ч. 91 від 28. 10.) повідомляє з Нью-Йорку: „З подиву гідною одностайністю видатні коментатори преси й радіо знову виносять на світ Божий старі розходження, що існували під час війни між генералами де Голем та англо-американцями і адавалися давно забутими. Державний департамент цілком обмишляє мовчанкою наслідки французьких виборів, що повсюдність тим, що уряд не хоче, мовляв, втручатися у виборчі справи іншої країни.“

За словами кореспондента, стримане ставлення американців до французького консервативного крила адатне викликати в Західній Європі здивування і запитання: чи треба, власне, робити, щоб подобилися американцям? На це кореспондент відповідає: „З одного боку, США провадять антикомуністичну політику, а, з другого боку, американський народ нині не схильний до авантюри. Щоправда, консолідація правого крила в Франції проти комунізму тішить американців, але їм не подобається поява де Голя, що є, на їх думку, символом авантюри. Насамперед невідомо, чи генерал де Голь дотримуватиметься свого нового проамериканського настанлення, — пише „Нью-Йорк-Таймс“.

Так повідомляє кореспондент. А отім, усі підкреслюють неабияку вагу нових виборів. Той самий „Нью-Йорк-Таймс“ акцентує: „Значення цих виборів виходить далеко за межі Франції. Адже, боротьба велася за націоналізм й міжнародні питання — байдуже, що вона відбувалася на локальній площині“.

„Нью-Йорк Геральд Трібюн“ констатує: „Традиційну структуру французької політики, що вивалює безліч партій усіх швансів, замінено чимсь стійкішим і простішим“.

„Вашінгтон Пост“ зупиняється на майбутній ролі партії центру і приходить до таких висновків: „Цілком природно, ніхто не може сказати, що робитимуть комуністи. Головним завданням усіх партій центру мусить бути: запобігти кровопролиттю у Франції. Не зважаючи на новий розподіл сил, принципів? Цей робітничий рух, що ми його не могли отворити в країні дні, не зважаючи на наші зусилля, міг би в хвилину небезпеки опинитися на краю прірви. Було б безглуздом говорити, що ми можемо врятувати країну без допомоги або проти волі соціалістів; те саме стосується народньої республіканської партії, взаємне обличення — чи то шлюб з розрахунку, чи шлюб по любові стало коначною необхідністю“.

Ту саму думку обстоює Леон Блюм у „Ле Попплер“: „Щодо керівництва, то Франція мусить бути незалежною так від голістів, як і комуністів. Поза комунізмом і голізмом миш витворитися більшість, достатньо сильна, щоб протистояти

соціалістам і досі підтримують республіку“.

Також англійська преса жваво коментує ситуацію у Франції, що витворилася „наслідком виборів „Манчестер Гардієн“ і „Аллендейл“ спільно стверджує: „В той час, як так багато прибічників католицької народної партії голосували цього разу за генерала де Голя, вони насипали послужили справи комуністів, що передусім прагнуть знищити всі професійні партії. Комуністи хотіли б прийти до влади, щоб провадити Мишлєві плани та спровокувати заворушення в нездоволення. Але вони, безсумнісно, бажали б бачити у Франції скорше реакційний уряд, який прогресивний і ліберальний. Отже, кожен голос за де Голя насправді йде на користь комуністам“.

„Санді Таймс“ вказує на ту обставину, що „голоси заєвнюють, нібито найкращі прихильники вилізли до них зліва, а не справа. Коли п'ять днів тому Раді обирали мерів, то голісти добровільно голосували за соціалістів, щоб таким чином відлучити комуністів“. Під кінець часопис зазначає: „Чи на випадок відходу генерала де Голя з політичної арени, була, не підпадає його рух, як не отагося а народньо-республіканським рухом“.

„Ль Епок“ говорить, що за теперішніх обставин надії комуністів на спільний фронт з соціалістами не мають під собою жадного реального ґрунту: „Народний фронт, що його комуністи намагалися шораз відновлювати в скрутний час, помер і його поховано“.

„Ль Епок“ говорить, що за теперішніх обставин надії комуністів на спільний фронт з соціалістами не мають під собою жадного реального ґрунту: „Народний фронт, що його комуністи намагалися шораз відновлювати в скрутний час, помер і його поховано“.

Причини генералових успіхів

Дотримується причин перемоги де Голя, власний кореспондент американського часопису для німецького населення — „Ді Нос Цайтунг“ — приходить до таких висновків (дн. „НЦ“, ч. 85 від 24. 10.): „Французькі праві голосували за де Голя насамперед через те, що вони вбачають в ньому найрешучішого противника комунізму і водночас оборонця державного авторитету проти всіх революційних елементів. По закінченні війни праві німці не могли організуватися знову. Багато з них були занадто скомпромітовані тією ролю, яку вони відігравали за часів уряду в Віші. Вони чекали людини, навколо якої вони могли б перегрупуватися знову“. Поразку МРП кореспондент пояснює тим, що по закінченні війни до партії, ввалялося багато елементів, які не мали нічого спільного з її ідеалами:

„Партія МРП постає як католицький рух спротиву, однак багато колишніх прибічників уряду в Віші вважали за доцільне заховатися в МРП, сподіваючись, завдяки цьому, уникнути докорінної чистки, що її вимагали крайні ліви. З появою де Голя і його руху ситуація для них змінилася. Тепер уже для них відпала потреба підтримувати рух, що не відповідав їх таємним замірам“. Ось ті причини, що призвели, на думку кореспондента, до послаблення МРП і великого піднесення патомість партії де Голя.

Великою слабкістю голістів є відсутність будь-якої економічної програми. Навіть такі часописи, як „Ле Монд“, — пише кореспондент, — сумніваються, чи пошастять до Голеві

об'єднати до спільних акцій — якщо заведе така потреба — всі ті різношерсті елементи, що згуртувалися довкола нього під час виборів.

В іншому місці „Ді Нос Цайтунг“ на ту саму тему пише, що „проти диктаторів нема чого заступити, якщо в них вистачає лише стільки моральної сили і мудрости, щоб свосчасно відійти“. Часопис закінчує свій коментар словами: „Це трагічна ситуація, що демократична Франція хоче обличити демократичні правила гри і вдатися до авторитарної форми уряду, щоб тільки забезпечити демократичний уклад свого життя. Час покаже, чи лік такі справи сприйнятливіші, ніж сама хвороба“.

Одна чи дві Німеччини?

Незабаром починається в Лондоні конференція заступників 4-х міністрів закордонних справ. Тож німецьке питання стає знову актуальним. Так, „Санді Таймс“ на цю тему, між іншим, пише:

„Під час Лондонської конференції треба буде вирішити, чи Німеччина становитиме собою надалі одне ціле, чи незабаром постає дві Німеччини. Все залежить від відповідей росіян, бо своїм недотриманням постанови Потсдамської уголи вони спричинили до того, що вже два роки тому поділено Німеччину на дві частини. Чи погодяться ССР змінити свою політику так, щоб відновити цілість Німеччини? Чи, навпаки, він зберігатиме поділ і змусить західні держави стати сепаратистами?“. Всі факти говорять за те, що ССР буде за поділ, бо нині, коли

його війська окупували німецькі території, він розцінює їх не як окуповані, а як прилучені зони. Чого тільки не робили альянти, ніщо не змогло змусити російську політику звернути з раз обраного шляху“.

Поставити комуністів поза законом

У Франції в політичній жатті температура дедалі підіймається. „Ль Епок“ пише про комуністичну партію Франції так:

„Варшавська конференція показала, що французька група комуністичної партії стоїть чужою на службі чужої сили. Поєнх, а який вона намагається навикати господарські й соціальні замишлення, а вони мають для нашої країни погубні наслідки, підкреслює й відстоює від цієї сили. На відстані останніх подій, що більшою мірою опираються наші попередні пересторости, домагаємося як „завоювання“ ратування нації — чованити комуністів всіх црив“.

1 листопада 1918 р.

1 Листопада не велике свято Галицької Землі. Святкували його по всіх закутках тої української провінції. Від Сокальського кордону до високх Карпат, від Збруча до найдалях північних західних окраїн Лемківщини. Святкували той день урочисто і так велично, як тільки могла на те здобутися та чи інша громада.

Бо не ж сестри споминали братчиків своїх рідних, бо тож батьки і живі ще матері поминали синів своїх-соколів, надію свою на старість, бо то вдова і сироти оплакували мужів і батьків своїх. Бо то цілий народ український клопив голови перед жертвами найкращих синів своїх, що життя віддали за державність українську, бо то цілий народ складав обов'язок подяки тим своїм борцям за волю України, що залишилися в живих.

А чи ж то дійсно така велика подія сталася 1 листопада 1918, щоб цей день так святочно відзначувати?

Щоб відповісти на це питання, треба кинутися оком на записані куравою сторінки історії Галицької провінції.

Галичина відігравала за княжих часів дуже велику роль в історії України. Галицьке князівство, рівноправне з київським, було паче доповідником тодішньої української держави. Воно стояло на сторожі не порушності західних кордонів України. Крім того, ці західні українські землі були сприймачем західно-європейської культури, яку присвоювали, пристосовували до наших відносин і розширювали її далі по всій Україні. Тут у Галичині першовсім перехреснувалися культурні впливи Заходу і Сходу. А з часом, як внаслідок виснаження заліз безпастави-х нападів азійських ор і князів міжусобиць, упала Київська Держава, тоді Галицько-Волинське князівство несе прапор незалежної української державності. Але по упадку Київської Держави тяжко було встояти: Галицькій Державі через заздрим оком сусідів з заходу і з півдня. Під напором польського короля Галицька Земля втратила свою незалежність і перейшла в склад польської держави (1340 р.).

Горе побідженим! Кожен завоюнок старастися в першу чергу

найшкороше позатирати всякі сліди самостійного, незалежного державного життя завоюваного народу. Тим ж слідами пішла і Польща. В першу чергу треба було позбутися живих свідків того незалежного державного життя. Такими живими свідками і носіями незалежної Української державності була тодішня провідна верства—князі, бояри, духовенство. На них то в першу чергу і впав удар з рук завоювальника. Хто з них згинув на полі бою, хто мусів залишити край і рятуватися втечею, а хто був позбавлений волі, а то й життя. Мистки українських князів, бояр і духовенства були конфісковані і передані людям з табору завоювальника. І тоді то полинула перша хвиля колонізації на українські землі з Польщі. Колоністи оселяються не тільки по земських мастах, але осідають і по містах як урядовці, купці, ремісники і ін. і з часом зовсім витискають українську провідну верству з публічного життя.

Живими свідками незалежного українського державного життя, що колами око візника, були не лише живі люди. Були вони і духові культурні надбання українського народу.

І на ті культурні надбання простягнув ворог свої неспасні руки. Що не вдалося вивести, те було знищено. І замість князівських замків у Львові, Перемишлі, Тереволі, Бельзі і інш, залишилися до наших часів тільки зариси зруйнованих мурів. Не встояли перед руйнуючою рукою ворога і храми Божі. З величавого Санта Манявського залишилися тільки руїни, а галицький князівський собор, що був збудований і розмірами і формою на взір київської Софії, так докладно був знищений, що лише за кілька років перед останньою війною удалося археологам Пастернакові відкопати його фундаменти в селі Крикос під Галичем.

Одиноким прикметою українства була ще до якогось часу православна церква українська. Але щоб і цей останній bastion знищити, придумав ворог переконувати, щоб з допомогою церкви подолізувати місцеве населення. І заводяться Унію вовгем і метем. Але тут ворог перемігся. Бо лише вище духовен-

ство вдалося йому перетягнути на польську. Народ і сільське духовенство, вірні своїм традиціям, і ту уніальну церкву силою своєї відпорності зукраїнізували і пристосували до потреб і вимог народу.

Так отже народ, позбавлений провідної верстви і ограблений з культурних цінностей, запропороно в тяжку неволю-пашинну. Народ здатний сам на свої сили. І світська інтелігенція і вище духовенство за малими винятками по волі чи по неволі опустили його і перейшли в табір завоювальника. Здавалося, що вже раз на все пропало українство (Русь—як тоді казали) на тих землях. Казалося тоді, що на Русі залишилися тільки „хлоп і поп“. Так воно й справді було: залишилися неграмотний, замучений пашинною хлоп і неосвічене сільське духовенство. Навіть в той час, як Галичина була прилучена до австрійської Корони, то й тоді викрикували бутні шляхтичі: „Нема Русі, єсть тільки Польща і Москва“ і самовпевнено розпоряджались на тих землях. Нікому в них і на думку не приходило, щоб ті землі колинебудь посміли відірватися від Польщі. Бо на протязі цілих століть народ не міг здобутися на рішучий виступ проти насильства і поневолення. Навіть в такі багаті на полі часи як Хмельниччина, навіть в 1848 році, коли по всій середній Європі лунали кличі свободи і народи ту зводили собі зобували, галицький народ не був здатний до рішучого виступу проти свого ворога. Так сильно був привитий горем і так тяжко був поневолений.

Аж на 1 листопада 1918 року отой замучений „хлоп“ випростовує спину, згорблену тяжкою працею і неволю, зриває кайдани, що майже 600 літ в'їдалися в його кість, виступає збитими лавами і зі зброєю в руці в тяжких боях проголошує на весь світ, що та пригноблена земля віднині має жати вільним незалежним, українським державним життям.

В тім велич 1 листопада і в тім та глибока вячність народу для всіх тих, що здобулися на так великий чин і своєю кров'ю окропили волю тієї поневоленої української провінції. Борці 1. XI реабілітували давню славу галицьких князів полів і відновили державні традиції на тій землі. 1. листопада — це ясна зірка на темнім горизонті, яка

обох країн являють собою відкриту воєнничу опозицію.

Опозиція 1.300.000 комуністів у Франції й 2.200.000 в Італії, що досить міцно захопили професійні спілки обох цих країн, може спричинитися до економічного хаосу взимку. Якщо метою комуністів є утворення цього хаосу — а вся Європа вірить, що це так, — то вони, безумовно, почнуть боротьбу, намагаючись зруйнувати Маршалів чи будь-який інший план економічного відродження. Подібні спроби вже провадили в 20-их і 30-х роках, коли страйки й заколоти послабили Францію й зробили її неспроможною боротися проти агресії Гітлера.

В зв'язку з сучасною ситуацією Європа намагається знайти відповіді на два основні запитання:

1) Чи є відродження Комінтерну актом захисту, (що з'явився в наслідок советського повоновання), чи то є наступ як здійснення імперіалістичних намірів? Запитання це дуже важливе, проте загальнозначущим є те, що незалежно від советських намірів, ефект події залишається однаковим.

2) Чому Сталін вирішив зробити цей крок, добре усвідомлюючи собі, що це призведе до посилення антикомуністичних настроїв в Сполучених Штатах і дасть більше шансів для того, щоб Конгрес підтримав Маршалів план?

(Філіппс з „Newsweek“) І.С.

освітлюватиме спинам тої Землі дорогу до найвищого народнього ідеалу — до державної незалежності. Не мислимий був би 1. листопада без Івана Франка, без його „Панських жартів“, без „Захара Беркута“, без „Синьської Конституції“, без його „Мойсея“. Не мислимий був би 1. листопада без „Синьї Стефани“, що в перші дні вибуху війни голоситься добровольцями до Укр. Січових Стрільців, без „Заповіту“ Шевченка: „Вставайте, кайдахи порівіте“.

„Просвіта“, що в останні роки перед світовою війною відкрила край сіткою читальні, причинилася також до повстання 1. листопада. Навіть читальні ім. Михайла Качковського, що були створені на поборовання українства в Галичині, і вони, проти волі своїх основоположників, належать до тих будівничих, що цеглину за цеглиною складали на будову 1. листопада 1918 року.

В останні часи за Австрії цілий ряд безіменних героїв праці з-поміж

селян, міщан та інтелігенції невтомною, мозольною, шоденою працею в „Просвіті“, кооперативі, в „Січі“, в „Соколі“, в Пласті, в школі, в перші будують велику будівлю 1. листопада. Це ж праця всіх тих наших передплатників створила Українських Січових Стрільців, не ж ті високі ідеали, які вони плекали, кинули нас 1. листопада 1918 року в бій за свободу, за державність українську.

Не було б 1. листопада без жертвенної праці на народній нині наших попередників.

Історія України не починається з дня нашого народження. Вона не почалася також 1. листопада 1918 і не кінчалася з днем нашої смерті. Нашим завданням є продовжувати ту історію нашою невичисною, шоденою працею кожного з нас на своїм місці, навізуючи до світлич традицій попередніх поколінь, на славу великого українського народу. Слава Борцям за волю України!

Іж. Ол. ОХРИМ.

Моя зустріч з митрополитом Шептицьким

(Спогади до 3-ої річниці з дня смерті—1.XI 1944)

Хоч як „сортувалися“ всі вістки з західного берега Збруча, проте час від часу, гляди—щось і проскочувало згадки. Крім „головних повстань“, советська преса також інколи згадувала ім'я митрополита греко-католицької церкви графа Андрія Шептицького. Хоч повідомлення про нього були наскрізь фальшиві, проте, видно, стили статистичні бюро народів були за недостатні, щоб цілком угадати ім'я того, хто користувався найбільшим авторитетом серед українців Західної України.

Особисто мені довелося побачити і розмовити з митрополитом десь на початку лютого 1944 р.

У Львові тоді панувала неспокій і велике напруження. Большевицький фронт посувався на захід Гітлерівські „визволителі“ разом із своїми численними „фольксдойчачи“, панічно дивилися чудові вілли в районі вулиці Погоцького, і тінали до свого „райху“. Польська вулиця теж не спала. Польські молодички і далі бруднили шпалетні мурі книжково Львова різними гаслами на зразок „Львів завжди верни“, „Нех жне наш Львів!“ та ін.

В один з таких днів я й зайшов до будинку при храмі св. Юра, де вже 44 роки працював і мешкав митрополит Шептицький.

Кожного дня, крім, може, неділі і свят, митрополит від 11 год. ранку приймав своїх численних гостей і відгаві всіх, хто мав якусь справу чи просто хотів навістити ушанованого князя церкви, почути від нього тепле слово, пораду.

Я опинився в робочому кабінеті митрополита. В кутку праворуч за великим дубовим столом зразу передо мною постала кременна, добре відома з портретів, мажстатична постать графа. Дебелі сильні рамена, широка і довга борода, кімеш якої ховалася десь аж за столом, і високий важкий стілець, на якому сидів митрополит—все це робило постать графа якоюсь незвичайно сильною і могутньою, дарма що вже третій десяток років він з причини тяжкої недуги навіть ногою не міг рухити.

Привітавшись, митрополит запросив мене сісти.

Я помітив, що просторий кабінет митрополита був цілком заповнений книжками. Книжки не тільки були напакані шафи, але ними також була обставлена стіна, багато їх лежало на столі, а то й просто з браку місця вони стосами лежали на підлозі. Між ними я, між іншим, помітив також відому „Біблію для вірних і не вірних“ пресловутого бундистського советського спілки безбожників Єм. Ярославського, твору Маркса та ін. При тому, книжки були в різних мовах, бо митрополит не тільки мав три докторати, але знав також багато чужих мов. Приміром, оповідаючи, що коли до нього з приводу дня народження приїхала делегація рабів, то митрополит у відповідь на їхні привітання відповів їм старо-гебрейською мовою.

— Добре, будемо ласкаві сказати, чи ще й досі зберігся в харківському історичному музеї портрет Жуковського, за якого було викручено Шептицького? Чи то часом не є якийсь репродукція? — раптом, зазначивши розмову на лізну тему, запустив своїми руками голосом митрополита.

Я відповів йому. І сам собі не вірю — звідки така поінформованість митрополита? Бож знається, що мій високодостойний співбесідник знав, що одну з найкращих персон Харкова — на Кінному базарі — большевики розібрали ще 1932 р., що Постанови наказав збити пам'ятник українському поетові Василю Блакитному—Елзасові, що кількість українських десертників Харкова залиши „деніссько-сталінським націоналістичній поліції“ порівняно до 1930 р. зменшилась майже вдвоє, що... і ще і ще про такі речі, про які навіть далеко не кожний харків'янин має поняття. Тоді я згадав слова одного греко-католицького священика, який мені колись сказав, що митрополит Шептицький в такій же мірі цікавився життям українських міст як Придніпров'янин, як і життям його рідного Львова.

Говорячи про майбутнє, митрополит Шептицький, передбачаючи майбутнє, трагедії нашого народу ще далеко не є кінець, не вважає за негативний той факт, що маси українців, зокрема інтелігенції, вирушили в далекі і незнайні шати еміграції. Пізнавши горі, що митрополит навіть рекомендував своїм співвітчакам не залишатися, а їхати на еміграцію. Наскільки це прала — не можу ругатися, але з погляду сьогодення для очей, краще бута хоч також не в легкому, але вільному становищі емігранта, ніж конати на каторжній роботі в Сибіру чи по-єврейському служити посольському православ'ю.

У розмові митрополит неодноразово вказував на великий злочин в бонітих, хто сіє ворожачу між двома нашими перизмами, і закликав до зближення нашої єдності.

— У нас, — закінчив митрополит, — на жаль нема, або дуже мало є справжніх друзів, і тому наша сила — тільки в нашої єдності!

При відході митрополит вручив мені на пам'ять свою книжку під назвою „Захист до покляти“, видана 1934 р. На книжці, крім ворушача єврейсько-польських надписів, митрополит власноручно написав: „На пам'ять наш Божі благословенні Андрей“.

В тому ж році, 1944 р. 6-го листопада не стало митрополита. Його пам'ятка історична деталь — 1-го листопада — в день великого національно-волевого зливу на Західній Україні не стало в живих того, хто мав серед свого народу майже легендарний авторитет.

Цікавить одна деталь: рік назад, бо також тільки осень 1946 р. а похован митрополита Шептицького, перепохований з київської православної церкви в соборі св. Софії, помер також непереможеної сталинської української і громадської професор М. Палашич.

Ворожа окупантська сила прискорює смерть митрополита — великої людини громадянства. Порція окупації Галичини Москвою 1916 р. коштувала йому життя і повного параличу собою, а також частково рук. Останній окупацій — коштувала життя.

Митрополита Шептицького не можна не додати. Він був так, якого ніхто не міг додати.

Юліан МОВЧАН

Подув зимового вітру

Сполучені Штати вважаються найголовнішим ворогом Комінтерну в його відновленій формі, кожний в Європі інстинктивно відчуває, що об'єктом нападу намічено європейські країни. В Лондоні, Парижі й Римі вістка про Комінформ викликала враження подуву першого зимового вітру, який вказує, що наступний сезон має бути досить чорний так з політичного, як і з економічного боку.

Те, що декларація про Комінформ з'явилася миттєво на початку зимового періоду, розуміється, не є випадком. Рішення познати комуністичній акції з метою загального нападу було винесене ще в жниві під час таємної зустрічі в Польщі. Але його трималося в секреті аж до часу, коли було намічено розпочати наступ і рішення мусіло з'явитися як несподіванка.

За думкою європейських комуністичних кіл, наміри Москви посягають на сучасним становищем країн, що пов'язуються новим пактом. Югославія є цілком комуністичною і тісно зв'язана з Советською Росією; в Болгарії й Румунії комуністи домінують в урядових колах. Проте в Польщі комуністи далі зберігають ставовище керівної партії, але головною унією є іскомуїст і на них є дуже пізнізрозумі, за думкою Росії, Польщі, Чехо-Сло-

вакія й Угорщина відмовилися від участі в підготуваннях до Маршального плану лише внаслідок безпосереднього наказу Москви. До певної міри комуністи є досить сильними в Чехо-Словакії й Угорщині, але вони слабші від опозиції. Найвидатнішою силою опозиції є соціалісти. Серед соціалістів Східної Європи, так само як і в інших країнах, дуже яскраво виявляється їх зневажливе ставлення до сучасного комунізму, який, за їх думкою, є марксизм, цілком перекручений російським імперіалізмом.

Звідси те, що знищення соціалістів в країнах-сателітах є одним з головніших завдань Советів. Звідси й те, що Москва, не прославляючи джерело світової революції й руйнування націоналізму, з'являється в ролі відкритого захисника націоналізму в цих країнах.

Слідом за сателітами йдуть Франція й Італія, далі черга Британії. В Італії й Франції советські наміри виявляються ясними, ніж колись. В обох цих країнах за час пісая закінчення війни комуністи брали участь в урядах, пізніше їх було з урядів виключено, й тепер вони знов намагаються туди повернутися. Це суперечить встановленим традиціям, але шляхом відновлення гучний традиції Кремля. Нині комуністичній партії

Малий фейлетон

„Російське серце“

Тан говорив фюртівський Заратустра

„І вишивав фюртівський Заратустра на сторінках ліцензійованого наш часопису, і спинався на такому місці, де б його не батала, і заговорив таким голосом, який би всі чули. Говорив він не до кого-будь, — говорив він до доктора Степана Барана — людини „небезпечної“, людини „страшної“, людини „аморальної“, людини, що „знищила у СУЖ-і всяку огороженість“, що „стигає ЦПУЕ в багато злочину і аморальності“, що „не ставиться, але йде на службу неправді“. Одне слово, говорив цей фюртівський достойник до того самого д-ра Степана Барана, що його, як великого сукавського грішника, давно вже чекають у пені, „близько-відокремленні“ чорти, щоб сховати цю жертву на вала і вислати в казані з клячою смолою. Говорив він ось у такому високомовному стилі:

„Високоповажний Паве Докторе! В останніх днях і тижнях до мене надійшло шораз більше листів. До мене пишуть поодинокі громадяни, організації, табори Рад і Управ, як до бунтового голови Союзу ліцензійованої преси. Авторі листів ставлять мені здебільше ті самі питання: „Порадьте нам, як ми маємо боротися нашої честі, яку палати нам частина української преси, як маємо боротися проти поганих обставин, що ми злодії, терористи, фашисти й ледарі? Вони просять, щоб поіністи в „Часі“ із сиростованні і в той спосіб, щоб боротися їхньої честі. Від огорожування таких сиростованні я відмовився і відмовлюсь. Бо Ви знаєте, Паве Докторе, наш погляд на ролі і завдання преси. Та все таки я знаю, що людям треба помогти.“

Роман Ільницький. — „Одвертий лист до д-ра Степана Барана“, „ЧАС“ ч. 42 (107). Підписання всього листу — М. 3.)

На жаль, не бувши особисто ліцензіантом „Українських Вістей“, ми не маємо змоги коментувати веле-річний виступ фюртівського достойника аж на двох сторінках (як він це зробив: свої рука—залика!), тим то обмежимося кількома уривками, що з них наші читачі довідаються про те, яким саме людям помагає своїм виступом цей „оборонець“, „поправдальник“. Отож слухаймо, що говорив фюртівський Заратустра д-рові С. Баранові далі:

„Чому Ви і Ваші найближчі співробітники і помічники так легко кидаєте в сторону своїх політичних протиріччів закиди тероризму, злочинства, неморальності й фашизму? І передовсім,

чому Ви ці закиди генералізуєте, чому застосовуєте метод збірної відповідальності, який аж ніяк не є демократичним? Чому згодні в таборі негідно дозвучати до негідної Ваш партії, чому парубочькі біяки утотожнюють з методами боротьби аненапидженої Вам групи?“

Щойно фюртівський мудрець вголосив ці слова, як спідусь почувся рясні оплески. Це аплодували йому учасники дотеперішніх „парубочьких біяків“. Та як їм було не аплодувати, коли його експеленція фюртівський мудрець, замість приборкати отих „парубків“, умисне аполітизує їхні — такі політичні! — бешкети і сам самим розв'язує їм руки для дальших „парубочьких біяків“. Та за це вони не тільки аплодуватимуть, а й на весь світ горлатимуть: „Хай живе наш рідний, наш мудрий Заратустра!“

Підбадьорений аплодисментами своїх „підзахисних“, фюртівський Заратустра говорив до д-ра С. Барана далі:

„... Я поставив Вам запит, Паве Докторе, чи Ви опієте крадіжки по таборах (до речі багато менші, як серед інших національностей) за провину суспільної недуги, чи за провину морального упадку одиноких?“

У цьому місці вибухнув цілий грим оплесків. Цього разу фюртівському достойникові аплодували всі оті таборні ворні та злодії, до чийх рук „пращили“ тисячі пачок цигарок, шоколаду, консерв тощо. Та де ж їм не аплодувати, коли його експеленція фюртівський мудрець, замість картати їх за крадіжки, дає їм зрозуміти, що вони недовинковали свої злочинський „п'ял“ („до речі, багато менші (крадіжки — М. 3.) як серед інших національностей“). Отож виходить: можна ще красти! Та за це не тільки „громом оплесків“ повані вибухнути оті „підзахисні“, — вона повинні посилати фюртівського Заратустру на велику тарілу і посити, шалуючи, звичайно, його, від однієї таборної „держави“ до другої.

Ще дужче підбадьорений отаким ставленням до нього з боку „підзахисних“, фюртівський Заратустра говорив до д-ра С. Барана далі:

„Цей самий запит відноситься і до терору. Чи погрози і побиття, тут і там не суспільна недуга, чи це питання виховання одиноких?“

І чи, вправді, Ви погодитесь зі мною, що навіть у найсвітліших суспільних транзитних у виняткових ситуаціях виникає, які тільки в нормальних умовах заслужували б на осудження?“

Ну, тут уже оплесками не обійшлося: на честь фюртівського достойника вибухла ціла овація. Овацією улаштували йому оті його „підзахисні“, що досі бала людею по обличчю, шаурляли каміння у вікна, тероризували відомих українських діячів, свистіли, іржали та вили на передвиборних та виборних таборних зборах і т. д. Та як же їм не радіти, коли його експеленція фюртівський мудрець, замість запламувати їхній бандітизм та худіганство, пропускає, що тільки за нормальних умовин можна було б осуджувати їхні бандітські вчинки. А як ми живемо в ненормальних умовах, то виходить, вчинки бандітів та худіганів не заслуговують на осудження. „Розумно“ сказав! Хіба ж не варт за ці слова улаштувати його експеленції фюртівському мудрецеві овацію? Та за це не овацію — пелетенський пам'ятник треба б побудувати цьому фюртівському достойникові! Ось чого він заслуговує!

Ще й ще підбадьорений овацією своїх „підзахисних“, фюртівський Заратустра говорив до д-ра Степана Барана далі:

Чи відомо Вам, що у час першої світової війни британська публіка, недоволена з акції Черчіла в Дарданеллах, сходилася під королівською палатою і палила часописи, в яких глумилися на північ тодішнього міністра його королівської милости? А чи наша ситуація на еміграції не є ненормальною? І то є морально більше обридливим: палення обуреного товною часописів, чи свідоме дізнання на школу честі поодиноких людей, виборних таборних Рад і Управ і інших політичних угруповань? Кому можна скорше простити і кого виправдати: виведену з рівноваги товну чи редактора газети, від якого вимагається передовсім характеру і відповідальності?“

Після цих слів сталося щось неймовірне: „підзахисні“ обсыпали свого „оборонця“ рясними квітами. Обсыпала його квітами ота сама „виведена з рівноваги товпа“, що громилла редакції часописів, палила часописи, викручувала кольпортерам

Французький журналіст С. М. Горлен, в своєму репортажі з теперішньої Німеччини переповідає характеристичну історію, що її можна часто почути серед німців. Ось вола:

Хочете пізнати серце росіяні?

— Воно є образом їх великого краю, де безмежні рівнини в літі вибіраються в золоте колося, а в зимі стогають під смертельною зимною.

— Ви не розумієте? Ось приклад:

Два дні тому, в одній ділянці Берліна, провадива совєтський підстаршина, з двома воїнами, групу німецьких полонених на працю. Вони матеріювали мозики. Аж ось одна жінка задержується перед колоною, робить знак заклику, кричить. Її очі висловлюють і радість і страх одночасно. Вона кричить, вона робить знак, і один полонений відповідає на її знак.

— Твій чоловік? — запитує підстаршина.

— Так! — відповідає жінка, потакуючи головою.

руки, писала редакторам демократичних часописів „смертні вирок“ і т. д. Та чи ж могла вопа, ота „виведена з рівноваги товпа“, не обсыпати його експеленцію фюртівського мудреця рясними квітами, коли ж він, замість запламувати її ганебні вчинки, бере її під свій захист. От від редакторів він домагається і „характеру“ і „відповідальності“, а „виведена з рівноваги товпа“, мовляв, є товпа, з неї — та ще за ненормальної ситуації — нема чого взяти. Отож, доки настане нормальна ситуація, можна й далі безкарно громити редакції, палити часописи, переслідувати кольпортерів демократичних часописів, тероризувати передплатників і т. д. Дуже „розумно“ сказав! Просто так „геніально“! Та за це не обсыпати квітами його експеленцію фюртівського мудреця, — за це вивести б його в першій-ліпшій квітчині і самого посадити серед троянд, жоржин та піонів, — нехай би він там квітнув на радість „виведеній з рівноваги товпи“ і на страх отим редакторам, що не мають „характеру“ і не беруть на себе „відповідальності“.

— Бері його зі собою, — говорить підстаршина.

Очі жінки тепер більше перестрашені, як веселі.

— Забері його! — кричить удруге сержант.

Погляд утішений в широке обличчя росіянина, жінка хапає свого мужа за плече і забирає його... додому.

Але історію на цьому не кінчаться. Це лише половина російського серця.

По вказу підстаршина, колопа матерію далі. В п'ятому ряді одні місце порожнє...

З одної бічної вулиці виходять мужики, що несє в лубаньку молоко і під рукою хліб; мужики, що, звичайно, вертаєся додому.

Підстаршина дає знак, два воїки беруть прохожого, вихають його на порожнє місце... — і вперед!

Батьочка із молоком залишається на дорозі, а коло неї хліб...

Ось серце росіяні, про яке саме так всі розповідать.

(За „Ордр де Парі“).

На цьому ми припиняємо коментувати те, що говорив фюртівський Заратустра, хоч він говорив дуже й дуже багато (аж дві сторінки газетного друку!). Проте, гадаємо, і з наведених нами уривків наші читачі побачили, яким людям помагає своїм виступом фюртівський достойник. І ми будемо злизовати, коли не його „слово до д-ра Степана Барана“ не вийде в світ окремою брошурою. Варт би було вилати. І на чужій мові перекласти. Нехай би і чужинці довідалися, який він, отой фюртівський Заратустра, „великомудрий“, який він „високоморальний“ і який він, нарешті, „державно-думающий“. Та й портрет його експеленції — і то кинь! — треба помістити в тій брошурі. Тоді „скромний образ“ цього достойника буде цілком виповнений.

А величезному д-рові Степанові Баранові ми з цього приводу скажемо таке:

— Не бійтеся, Паве Докторе, ані каплючки. Не такий страшні фюртівський Заратустра, як він сам себе малює!

Мартин ЗАДЕКА.

А. РОЗУМОВСЬКИЙ

Куди бредуть?

Одним із найслабших місць в більшості емігрантських газет є питання про політичну і національну свйвправу емігрантів. Наші газети здебільшого хворіють на ізоляційнізм абож просто вороже ставлення до людей іншого кола. Завалося б, спідва біда мусіла б єднати людей, що опинилися зі злої волі далеко від батьківщини, в оточенні чужої нам нації, яка ніколи нас не зрозуміє і не подасть нам дружню руку допомоги. Проте в дійсності це не так.

Кожна еміграція, незалежно від її національного характеру, розпадається на цілий ряд політичних партій і угруповань, які часом мають суворі до ідейного складу свого оповення, претендуючи часто на цілковиту монополію прогресу і справедливості своєї національно-конструктивної програми. Проте, є одне, що об'єднує всі сучасні еміграції — це неорієнтованість неспадку до тоталітарного устрою і неспадку любов до воли. Заради цих святих ідеалів емігрант залишає батьківщину, пририває себе на злиді і безперспективне життя.

„Політичний емігрант“ — поняття

не нове, але вже з усталеним значенням. До політичних емігрантів завжди ставилися з повагою, як до людей-ідеалістів, що ставлять свої ідеї вище матеріального добробуту. Правда, Совєти багато попрацювали над тим, щоб очорнити ідею некомуїстичної еміграції не тільки двадцятих років, але й наших днів. Совєтська дипломатія в особі п. Вишинського брехливо показувала нас перел демократичним світом у вигляді ідейної мішанини реакціонерів і колаборантів, сполізуючися домогтися примусової репатріації і в такий спосіб здійснити над нами криваву розправу. Та коли місія п. Вишинського не закінчилась успіхом, Совєти змінили тактику і заговорили про нещасних „жертв“ ДП та про те, що ДП не можуть вирватися з „капіталістичного полону“. Що було наслідком цього фальшування — відомо всьому світові. Совєтські офіцери об'їздили табори емігрантів, проте бажаних їхати на „родину“ не знаходились. І сьогодні ТАСС знову вперше і вночі кричить про те, що всі ДП реакціонери і колаборанти.

Доба останнього тридцятиріччя

характерна тим, що політичні сили світу більше чи менше чітко визначилися. По одні бік в смертельному зуларі за володіння світом — тоталітарні режими більшовизму і фашизму, по другий бік — демократичні народи, свободі яких загрожували однакові і більшовизм і фашизм. Друга світова війна розчавила німецький фашизм, проте не знищила загрозливого більшовицької агресії.

Совєти володіють мистецькою тактикою нападу, попереджаючи свій військовий наступ наступом політичним. І цей перший етап війни Совєтами доведений до кульмінаційного пункту. Відомо, що руїна і голод викликають незатовнення широких мас. А тому більшовики поставили собі за мету — довести західні країни до цілковитого злиді, що може викликати стихійні бунти, які комуністи зараз же спрямують в потрібному Москві напрямку. Не випадково Герберт Хівер підкреслює в день свого 73-річчя зацікавленість СССР ідейною і господарською діяльністю Європи. А англійський депутат Еванс під час обговорення парламентом плану Маршала просто сказав: „Чого хоче Совєтський Союз в Європі? Не порядку, а хаосу. Не згоди, а нещастя. Не відбудова, а злиді...“ Цікаво, що редактор берлінської соціал-демократичної газети „Форвертс“ п. Штайнфелд у 1932 році від переговорів з совєтсь-

кій амбасаді про те, щоб залучити німецьких комуністів до єдиної акції проти Гітлера. Проте довірешай в сиравах СССР після попередньої консультації з урядом, відповів: „Москві Гітлер не перешкоджає. Німеччина буде комуністичною після панування Гітлера“. (Див. „Нове Цайтунг“ від 8. 8. 1947).

Совєти діють всіма способами, не гребуючи навіть шпигуажем і підкупом. Нещодавно підкуплений Совєтами комуніст розіслав по багатьох гімназіях листи, з метою виявити, як молодь ставиться до совєтської влади, що вона читає і чи ведуть американці антисовєтську пропаганду. За кожну виповнену і вилізану йому анкету обіцяв платити п'ятарками. Коли його акцією зацікавилися директори гімназій, шпигун відповів, що він, нібито, збирає матеріяли за дорученням однієї американської письменниці. Шпигун був викритий і виснажений німецькою мовою. (Див. „Нувель де Франс“, від 23. 8. 47).

Через те, що совєтська розвідка вміло відликує шпигуна, яким просякає в кожне громадське середовище, то нічого дивуватися, що західні і заокеанські держави вирішують проблему розселення ДП з продукцією обережністю. Демократичному світові зрозуміло, що балажу наше політичне обличчя. А цей факт з свого боку знову нагадує моральну

відповідальність за еміграцію в цілому на окремого емігранта, і на всю еміграцію — за поведінку окремого члена її. Бо ми кінєць-кінєцем є єдиним колективом, складеним з окремих національних одиниць, об'єднаних демократичними свободолюбними ідеалами.

Ось чому ми не можемо довго ставитися до вчинків окремих емігрантів (часом і не з складу української еміграції), які ганьблять почесне звання політичного емігранта. Наш організм духово частай і здоровий і ми не можемо прангустати, щоб його підточували хробаки, власний огруту ворожих нам поглядів.

У зв'язку з цим ми з травного реагуємо на вчинки окремих емігрантів. Ми не знаємо, представляючи якої національності дозувалися на вечорі самодіяльності емігрантів в Англії співати „Москва моя“ (див. „УВ“ від 27. 9. 47), хоч і важко собі уявити, щоб ту цілком свіаза українське, литовське чи польське, для яких Москва не менше неважлива, ніж був Берлін. Проте ж — свіаза ДП і це темною цілюю лугає на нашу еміграцію в цілому, приймаючи в очак англіців. А ось другий конфуз, не менше sensationний. Якесь п. Понча-Пристей вийня цього року англо-російський словник, в кому виступає деякі англійські слова при-

Будуємо кредитову кооперацію

Найшвидше пристосувалась до еміграційних обставин наша споживча кооперація, що довела зараз тут, у Баварії, свій оборотний капітал до поважної суми. За нею в останній час вже почала розвиватися й кооперація промислова. Але кооперації кредитової, яка пещ час в історії розвитку кооперативного руху була основою розбудови його, в нас немає ще й досі.

Зрозуміла річ, що коли немає змоги забезпечити кредит, то не можна його й уцілювати. Тому в наших специфічних умовах не можна використати ні кооперативних принципів Райфайзена, ні Шульце-Деліча. Тут доводиться вишукувати щось, що відповідало б нашим умовам життя.

Більшість з нас опинилась тут без жадних матеріальних засобів. І коли б злізали з табора, то переважна більшість мешканців цих таборів опинилась би в катастрофічному становищі. Через те завдання нашої кооперації є прагнути до саморозбудови, а так само до заохочування приватної ініціативи. Ми мусимо закладати за допомогою кооперації нові варстати праці, арендувати чи навіть купувати на власність більші земельні об'єкти та допомагати нашим людям у виплатку потреби переїздити до інших країн. Зайнятися цією справою в першій мірі має кредитова кооперація.

Фундамент для кредитової кооперації мусить створити кооперація продукційна. Тому необхідно, щоб всі ті варстати праці, які існують по таборах, після розпорядження про зменшення кількості додаткових працівників, не ліквідувались, а переходили на кооперативну фірму й існували далі. Такі кооперативи в першій мірі мають подбати про поліпшення матеріального стану своїх членів та про відповідне виховання їх. Вони мусять старатися збільшити заробітну плату своїх робітників та допомагати їм у поліпшенні їх харчування. Означне, не треба робити так, щоб платили за виконану працю не була великим тагарем для мешканців таборів. При виплатуванні робітникам заробітної плати, треба 50% цілого заробітку стримувати й висувати їх на виплату робітникам. Ці гроші мають становити зомалдження робітників й можуть бути йому ви-

дані тоді, коли він відходить з підприємства. Вони зарозом служать і гарантією добросовісного виконання робітником дорученої йому праці.

Ці заощадження, крім того, будуть давати поважний оборотний капітал, на який може розпочати свою працю кредитова кооперація. Далішим джерелом у збиранні капіталів мають бути паї та внески. Українська кооперація мусить повести найширшу акцію за випис українського громадянства в членів кредитової кооперації. Кожний український громадянин має бути членом кредитової кооперації. Гаслом мусить бути—помагаймо самі собі. Паї в кредитовій кооперації мусить бути не менше, як 100 НМ.

Коли кредитова кооперація стане на твердий фундамент, тоді вже почнуть поступати й вклади. Все залежить від того, чи погодяться заклади ручитися кооперація в цілому.

Ми накреслили, які можуть бути операції кредитової кооперації. Що до активних операцій, вони можуть бути такі: а) позики ломбардові під заклад речей, б) позики в розмірі 75% паю, під забезпечення паєм й 2 ручателів, в) позики гіпотечні, г) позики для розбудови варстатів праці, д) позики кооперативним установам.

Українська кооперація на еміграції, а особливо кредитова, мусить бути чуйною до всіх проявів зовнішнього світу й суспільного життя й відразу реагувати на них так, щоб наше суспільство й сама кооперація від того не потерпіли.

Інж. Д. ВАСКОВСЬКИЙ

Управа Української Академічної Громади в Швейцарії з осідком в Берні

1. На початку зимового семестру 1947/48 р. бажаємо пригладати всім заінтересованим студентам, що в Швейцарії діє легалізована українська громадська установа — Українська Академічна Громада з осідком в Берні.

2. У всіх питаннях, що зв'язані з студентським життям на території Швейцарії, просимо звертатися на адресу: Verband Ukrainischer Studierender, Bern-Traut, Postfach.

Управа УАГ — БЕРН.

Принципи і способи художнього перекладу

Теорія і практика художнього перекладу мають уже досить довгу історію і характеризуються дуже різноманітними, часто навіть протилежними напрямками. Боротьба точилася між двома напрямками — між прихильниками буквального і вільного перекладу.

Ще Цицерон обстоював думку, що при перекладах треба передавати дух оригіналу та його орнаментацию (звороти, фігури, тощо). Але більшість теоретиків не пішла, проте, за Цицероном, дотримуючись погляду вільного перекладу. Всі теоретичні праці, що вийшли до кінця XVIII ст., стояли переважно за вільним перекладом. А самі перекладачі здебільшого нагадували переклад оригіналу, ніж його переклад. Ця система була розвинена в Франції, саме в період французького класицизму, де такими перекладами рясніє перекладна література.

Після до кінця XVIII ст. стався злам у поглядах на переклад, і поперення до Цицерона позначилося найперше в Німеччині, в нових перекладах Одісеї, творів Горация, Шекспіра та інш.

Цей погляд залишався панівним і тепер. В основі перекладу мусить лежати принцип семантичний (змістовий), а не зовнішньо-формальний. Не треба доводити ніяких фраз про перекладача з німецької мови, але стилістичні особливості треба зберігати, як наприклад: повтор, інверсії, алітерації тощо. Іноді через брак відповідника в мові перекладу треба обійтися якийсь спосіб або цілий зворот, і, наприклад, можна надолужити зближення мови оригіналу живим багатством лексики перекладу там, де її немає в оригіналі. Але в основі художнього перекладу мусить лежати принцип зрозумілості мови перекладу супроти національного духа первотвору.

Перекладачі в практиці часто доводяться розв'язувати конфлікт, що виникає між мовними стилями. Конфлікт цей полягає в тім боротьбі, що ведеться за збереження національного духа первотвору в мові перекладу. В зв'язку з цим сучасні теоретики і практики художнього перекладу встановлюють три основні типи перекладу.

Перший тип характеризується перевагою оригіналу, і такий переклад набуває виразно ішмовного забарвлення. Наприклад, залишаються без перекладу назви міст (англ. міла, франа, лье, еспан. леван), власні імена (Мері, Антуанет, Анрі та інш.), національні назви посад та аксусарів побуту (пастор, кюре, шале), еквіваленти англійських та інш. слів містер, міс, мадам, фрау тощо).

Другий тип становлять слова та вирази, що їх ми передаємо дещо далі від оригіналу. Напр., еспанське gimnasio у Сервантеса треба перекласти "школа", бо в Еспанії гімназії ніколи не було. Так само атомо треба перекласти "атом", а не "атом", бо в оригіналі воно має інше значення.

Третій тип, найбільший тип, обіймає випадки, де треба дотримуватися середньої лінії. Цей тип особливо багатий на конфлікти між двома мовними стилями — мовою оригіналу й мовою

перекладу. Його можна було б поділити на десять груп:

1. Пестливі імена, що на них така багата українська мова; ними можна збагачувати й мову перекладу.

2. Вигук й лайка, що їх у нас мало, але ними рясніє, напр., французька мова. Проте, не всі вигук й лайка можна перекласти, частину їх треба передати описово, частину обійти. До того ж лайки в старовинних писемників мали не ту емоційну насиченість, що тепер.

3. Влізати та фамільна форма звертання, як нап. французький звичай казати Vous до всіх членів своєї родини не відповідає українському звичаєві, і тому перевагу треба дати мові перекладу, як того вимагає наш дух, наша традиція (звертаємось „ви“ до старих і „ти“ — до молодих).

4. Епігети й порівняння. Перші з них вимагають обов'язності з персонажем, щоб не вжити епігетів з іншої семантичної групи. Другі з них (порівняння) вимагають дуже доброї обізнаності з мовою перекладу, бо в кожного народу є свої форми порівняння, незрозумілі для інших. Отже, треба уникати буквального перекладу.

5. Слова оригіналу, що не мають еквівалентів у мові перекладу, вимагають у перекладача творення нових слів, які б відповідали змістові оригіналу.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІ

До Хвальної Редакції часопису „Українські Вісті“

В. П. Пале Редакторе!

Почуваюся до приємного обов'язку подякувати від себе і від Т-на „Український Народний Дім“ в Торонто, Онт. Канада за висилку Вашого цінного часопису. Денні окремі числа будуть чудовими експонатами на проєктованій виставці української преси, що повинна б у скорому часі відбутися в Українському Народному Домі в Торонто.

Рівночасно дозвольте мені скористати із цієї нагоди, щоб висловити Вам своє велике прихильне здивування та щире признання за зміст, дуже вміле редагування і зверхній вигляд „УВ“. Це насправду великий подвиг українських патріотів, що серед найбільш несприятливих обставин на витпінні високо несуть прапор української культури.

З глибокою пошаною до Вас
Торонто, 14. 10. 47. МАЗ.

Передплачуйте,

читайте

і поширюйте

„Українські Вісті“

П. КОВАЛІВ.

правомор комуністичної партії“ (ст. 302), „статті під прапор марксизму-ленінізму“ (ст. 202), „який чудесний час живуть трущаві маси СССР!“ (ст. 381) і багато інших.

Здаючись у тривога охоплюють читача, коли він розриває один із соціальних російських тижневиків „Посев“. Ми не будемо торкатися ставлення редакції до вирішення національних проблем. Національна ідея для „Посева“ — не „едина, велика Росія“ з чисельною петербурзькою чи московською жидомасією на чолі. Не будемо ми також плаватися в обійми філософських тристватів тижневика, від яких тільки мішаниною „ортодоксального матеріалізму“ і вулгарного ідеалізму, а першодією безпосередньо до фактів, які, власне, і спрочинилися до написання цієї статті.

У статті „В чім камінь вери колардизма“ (з 7. 9. 49) в. Паничому збачає в комунізмі якусь реальну, хоч і негативну, П. Савич в статті „Олі сражалась за родину“ (21. 9. 47) не нахвалюється останньою повістю М. Шолохова. Автор хоче примусити нас вірити, що „М. Шолохов надзвичайно правдиво і широко, з справжньою майстерністю і талановитістю зобразив велику трагедію нашого батьківщини й народу“. Ми, звичайно, йому не віримо. Одна чи кілька соціальні інтелектуальні вихованці Шолохова „жовтими доми“

друга частина — „майстром колгоспного будівництва“, проте ніхто не бачив в ньому „великого“, „та-дановитого“ письменника. Якщо Сталін заплатив йому 100.000, то лише через те, що Шолохов зумів створити в постаті Давидова („Поднятая целина“) образ вининеного партійничка енкаведиста, що проводив методом терору і грабунку генеральну лінію партії на селі.

Читаючи дитирамби пана Савича, які вихваляють М. Шолохова, ми просто дивуємось, чому не редакція „Посева“ віддала так гостинно сторінки свого тижневика для популяризації письменників совєтської літератури, яка з огляду на її політичні функції, ніколи не може бути ні правдивою, ні об'єктивною. Не вже російський народ має так мало класичних письменників? Чи, може, наше століття знає мало письменників, в творчості яких більшовизм знайшов своє повне заперечення й викриття? Ось про цих письменників і слід було б писати і на їх творчості виховувати молодь за кордоном.

А пан Беженський в статті „Разговор по душам“ (15. 7. 47.) користується готовими штампами совєтського інформабюро. Не вірите? Прочитайте те місце статті, де автор говорить про патріотизм, що охочий совєтську молодь з перших

же днів війни: „Пішли ми (гов. червоноармієць Синцов — А. Р.) з Колошом до воєнкомату, заяву подали: хочемо, мов, в Дієву, на фронт. За батьківщину й землю свою битися. Просимо не відмовляти.“

З цієї пліткої брехні можна було б сміятися скільки завгодно, якби не було досадно за автора і незугарних редакторів „Посева“. Субстерігані запевняють у протилежному. Жодна армія світу не знала такого дезертирства, як совєтська.

Не менше цікаво було б знати, що примусило п. Прокоф'єва в статті „Демократія в боротьбі проти тоталітаризма“ (10. 7. 47.) цитувати Жданова. (Так, так, панове читачі, сталінського сатрапа Жданова). Автор закликає емігрантів поважати й любити російський народ, все це добре, але при чому ж тут Жданов?

Один із найілюмінатіших сюрри-зів „Посева“ є стаття „Об истории одной литературной славны“ (24. 8. 47). Справа в тому, що емігрантський письменник Родіон Березов умістив в газеті „Русская жизнь“, що виходить в США, викриваючу статтю проти совєтського письменника Николая Вірта.

Батько Вірта був розстріляний

більшовиками за активну участь в повстанському русі Антонова. Вірта випадково познайомився з одним з учасників цього повстання, п. Сторожевим, якого НКВД вже багато років розшукувало, та ніяк не могло напасти на його слід. Вірта, очевидно, спекулюючи іменем свого батька, зумів здобути довір'я Сторожева: лістав від нього потрібні матеріали, за якими написав роман, при чому для документальності не змінив навіть прізвищ антоновців. В роман потрапив і Сторожев. Коли роман був надрукований, Вірта запросив в НКВД розповісти про „запеклого контрреволюціонера“ Сторожева. Незабаром після цього Сторожева заарештували і розстріляли. Провокація Вірта дійшла до Сталіна. І Сталін наказав Вірта зараз же перетворити в „славетного“ письменника. Сьогодні Вірта „сталінський стипендіант“. Ось і все. Пан Березов розповів американцям лише те, що кожному європейцеві було давно відомо.

Інакше до цього факту поставався „Посев“. Редакція проти пана Березова спорядила не одного й не двоє, а цілий „квартет“ критиків, в особі панів Романова, С. Максимова, А. Свєтлова і Н. Вітова. Звичайно, ці панове на захист Вірта не могли привести жодного аргументу, що змігши би його врятувати, але ж дати, дати... Ось за цих

6. Новотвори оригіналу теж кималі-ють новотвори перекладу.

7. Діалектизм викликають труднощі перекладу, але зберігати їх не слід, бо вони будуть чужими в мові перекладу.

8. Ідіоматичні звороти становлять особливі труднощі для перекладача, що має своїм завданням зберегти дух оригіналу й дух перекладу. Ідіома — це образ, і цей образ треба передати відповідними мовними засобами перекладу, тобто в душі мови перекладу.

9. Такі ж труднощі викликають і прислів'я. Їх з них, що існують в обох мовах, треба зберігати в душі мови перекладу. Ті ж, що їх у мові перекладу немає, треба передавати описово або й обійти.

10. І, нарешті, гра словами. Це форма, якої майже неможливо перекласти на іншу мову. Найкращий спосіб — це дати під рядками пояснення, зберігаючи тут же й оригінал для тих, хто трохи молодіше могою, бо в самій грі словами часто виявляється досвід історії автора. А крім того, перекладач може відповідно до цього будувати й власний дотеп, бо (як пише одна із добрих теоретиків і практиків перекладу) „навіть не зовсім адала перекладацького задуму в тексті втрачає за сумління пояснення його під рядками“.

Ще мова йшла про засади прозового перекладу. Щодо поетичного перекладу то він значно важчий від прозового, бо треба дотримуватися законів ритму й рими. І тут дати жодні точні рецепти не можливо. Доводиться покладатися на мовний такт і смак перекладача, що безперечно повинен мати поетичний хист і чуття. І тут у нас єдине застереження: треба мудритися, щоб якнайточніше передати актора, але разом з тим робити це зрозумілим та музикальним мовою. А для цього насамперед треба самому добре висловити й зрозуміти суть поетичного твору, відчувати його дух і в такому ж дусі самому творити. Перекладач поетичного твору — це той же поет, що з готового матеріалу творить поетичні образи.

Практика художнього перекладу, як і кожна практика — це довготривалий досвід, вироблений тим досвідом мистецтва. Цей досвід, це мистецтво набувається з надзвичайними труднощами в тім боротьбі, що її веде мистецький перекладач, щоб досягти свого ідеалу — максимумально зберегти дух оригіналу, з одного боку, і зробити більш зрозумілим перекладу, з другого боку.

Ніхто не може дати якихось готових рецептів перекладу, та те й художнього перекладу, що вимагає від перекладача не готових стандартних правил, а досконалої обізнаності з мовою перекладу й оригіналу і доброго мистецького смаку та ориєнтації в добрих мовних засобах, щоб відбивати тонок мови оригіналу.

Художній переклад — це мистецтво, і до нього можуть братися тільки мистці слова — визнані письменники й поети, що мають уже вироблені почуття і смак. Самого знання мови не досить, потрібна ще мистецька інтуїція. А її мають тільки окремі, позначені до цієї великої справи майстри.

Коли визнати за газетою право і обов'язок виховувати своїх читачів в культурно-політичному відношенні, то чи не можна ситати, кулі бреду редакції „Посева“? Бо сьогоднішня еміграція цілковито оорвала з тим, що носить на собі відбиток більшовицької ідеології, і невадять тих, хто намагається підносити її, байдуже під яким соусом.

В Науковому Т-ві ім. Шевченка

Дня 2 жовтня 1947 року відбулося значне засідання Комісії Прани і суспільних Наук в Науковому Товаристві ім. Шевченка. Засідання було присвячено дискусії над рефератом д-ра М. Стахова про вплив Хмельниччини на формування української нації. Чергове значне засідання Комісії відбудеться в четвер для 6-го листопада, о год. 16-та в приміщенні Українського Вільного Університету в Мюнхені.

СПОРТ

Міжнародні Олімпійські ігри.
Візьмуть участь 58 країн

29 серпня 1948 року в Лондоні буде в чотирнадцятий раз запалено олімпійське вогнище.

Олімпійські гри були задумані і введені як спосіб порозуміння і братерства народів світу. Цю гарну традицію було запозичено в стародавніх греків і майже без змін перенесено в наш час. Тепер до програми додано багато нових видів спорту, що їх стародавні греки не мали. Введено навіть спеціальні зимові гри, щоб і народам півночі, які особливо культивують ці види, дати змогу брати участь.

Олімпійські зимові гри мають відбутися 30 січня до 8 лютого в Сент-Моріці, в Швейцарії. Багата на сніг гірська Швейцарія особливо підходить для проведення ігор.

Програма Олімпіади в Лондоні складається з 17 видів спорту:

Легка-атлетика, молерне дванадцятибор'я, гімнастика, підняття титанів, боротьба, хокей, баскетбол, веслування, перегони на конях, перегони на парусних човнах, перегони на човниках. До того ще приходять змагання з літератури, скульптури, малювання, архітектури, музики, змагання музикальних капел.

Участь в Олімпійських іграх мають право брати тільки спортсмени-аматори (тобто люди, що не одержують грошей за свої виступи чи досягнення в спорті) без залежності від їх раси, віровизнання чи політичних переконань. Переможці в окремих видах змагань дістають золоту медаль за перше місце. За друге місце — срібна медаль і за третє — бронзова. Переможцем Олімпіади вважається країна, що її представники забрали найбільшу кількість пунктів.

Грошки до історії Олімпійських ігор. Ідея відтворити в наш час олімпійські ігри належить французькому баронові П'єру де Кубертін, яка і була перший раз в 1896 році проведена в Афінах.

Футбол

Ігри української „Оберліги“.

„Лев“ Миттенваль — „Беркут“ Нойль Ульм. 1:1 (0:1).

Словами судді після зустрічі — „Я сподівався від першуні американської зони трохи кращої гри“ — можна найліпше схарактеризувати цю зустріч. Гра цілком валежала „Беркутові“, але той „пех“, як кажуть німці, що переслідує цю гарну дружину ось уже третю гру, дав себе і тут знати. Гол для „Беркута“ забив Макар, який взагалі був найкращим гравцем на полі.

„Чорногора“ Ансбург — „Дніпро“ Корнберг. Обидві дружини показали себе добре. Холодна погода дала себе знати, що відбилося особливо на техніці гри. Вислід гри 2:2.

* * *

УССК Мюнхен — „Січ“ Регенсбург 2:2.

Це вже видно була така недія, що всі зустрічі мали кінчатися розіграшами. Від цього не втекли і регенсбуржці з мюнхенськими студентами, звівши гру в нічию.

* * *

Першість Мюнхенської округи „Орлик“ Борхтсгаден — „Довбуш“ Мюнхен 3:1.

Мюнхенці виступили до цієї зустрічі в дуже послабленому складі з 4 резервними гравцями, що і відбилося на грі. „Орлик“ показав дуже гарну технічну гру, мав перевагу на полі в обох половинах гри, і тільки велике щастя врятувало „Довбуша“ від великого програву. Як нам передають, керівництво „Довбуша“ вислало протест до РФК з приводу того, що за дружини „Орлик“ грали два не заявлені до РФК змагунки. Коли не підтвердиться, то „Довбуш“, не зважаючи на програму на полі, виграє, — на зеленому столі такі потрібні йому два пункти.

* * *

„Довбуш“ II — „Русь“ II. Товариська зустріч з дружиною сусіднього російського табору закінчилася перемогою українців з рахунком 1:0.

Легка атлетика

1/XI в Мюнхені на Фраймані відбулися красні змагання, що в їх програмі стоїть дружинний біг і марш. Біг (3 особи) на 3 км. Марш (5 осіб) на 5 км.

Участь в цих змаганнях мають брати дружини УССК, КЛМ, „Лев“, „Довбуш“ та інші. З фрайманського табору, крім „Довбуша“, виставлять свої дружини також пласт, СУМ та студенти.

Боротьба

25. X. п. р. відбулися повторні змагання за вхід до Лангсеслігі між німеччинами дружинами: АСФ (Нойль Ульм) та дружиною Унтерельхінген. Як нашим читачам уже відомо, за дружини АСФ виступали чотири українські борці: Кусій, Девонський, Назар і Башара. Кусій, майстер пірсельної ваги, — на цей раз змушений був виступити у важкій вазі, бо клуб не мав на цей раз борця тяжкої ваги. Глядачі боялись навіть галати, що їх улюблений виграє з таким важким противником, що до того ж був на голову вищий від п. Кусія Але... 25 секунд і пелетень лежав на спині. Кусій продовжує свою серію блискучих перемог.

Назар (півлегка вага), молодий борець, показав себе цього разу з найкращого боку, вигравши на пункти у технічно вправного німця. Девонський (півсередня вага) довів, що тренінг і школа ніколи не йдуть на марно. Після дуже гарної, але в той же час і обережної боротьби в боротьбі на першість борці мусять бути дуже обережними, бо кожна дрібниця, що її не зауважиш, може принести програш, а твій програш може бути і програшем цілої дружини виграє на пункти. Башара (півтяжка вага) програв свою зустріч з багато сильнішим фізично, а особливо технічно, противником. В цій зустрічі він показав, що не зважаючи на програш, не застиг у своїй формі і техніці, а рухається вперед, до повного опанування техніки боротьби.

3 світового спорту
Футбол

Цього тижня відбулися міжнародні зустрічі:

Болгарія — Румунія 0:1

Румунія — Польща 0:0

Люксембург — Південна Голландія 3:2.

Дружина „Динамо“ (Москва), що цього року в іграх на першість ССРР, зайняла друге місце, грала 26. X. в Швеції з майстром Швеції з футболу — дружиною „Норкеллунг“ і виграла цю зустріч з високим рахунком — 5:1 (2:1). Рахунок відкрили шведи, але вже до кінця першої половини динамісти забili два голи, до яких додано в другій половині ще три. На стадіоні було 50.000 глядачів.

* * *

Збірна двох французьких дружин Стаде Франс і Ресінг грали проти Будапештської дружини Галлазас і виграла 3:2.

В Чехії зустріч Спарти — Прага з Славією — Прага закінчилася з рахунком 1:1.

Зустріч Ювентус Турин — Ф.К. Турин в Італії відбулась під час пролиного дощу. Обидві дружини є претендентами на першість. Зустріч закінчилася 1:1. Ф.К. Турин стоїть в розиграшах за першість Італії на першому місці (11 пунктів), другим іде Міла (10 пунктів), третім Ювентус Турин (9 пунктів).

В Англії перед веде Арсенал, що із своїх 13 зустрічей ще жодної не програв (22:4 пунктів), за ним іде Грестон Норленд (21:7 пунктів).

В Австрії першуні ліги Рапід програв перший раз цього року дружині Адміра. Таблицю тепер ведуть Рапід і Ракер, мають кожний по 10:2 пунктів.

Советський Союз вступив до членів міжнародного футбольного об'єднання і призначив своїм представником в цьому брамника московської дружини „Локомотив“ — Гранаткіна.

Зустріч збірних дружин (аматорів) Англії і Швейцарії в Цюриху (Швейцарія) дала вислід 38:8.

В Барселоні виступив перший раз на європейському рингу аргентинський боксер тяжкої ваги Лопес проти латвійця Генрі Нідьсена і виграв через К. О. в шостій rundі.

Чи ви вже знаєте...

... що, навіть одна сота частини гола (насправді, кращого співвідношення голю) може принести титул майстра?

Обидві московські дружини ЦДКА і Динамо закінчили гри на першість з однаковим відношенням пунктів (40:8) і тільки літше на одну соту співвідношення голю принесло титул майстра дружині ЦДКА. Співвідношення голю в ЦДКА 3,81, а в Динамо 3,80.

... що в Англії на сьогоднішній день нараховується 400 професійних футбольних клубів? В цих клубах грають як професійні гравці 7000 футболістів. Кількість добровільних товариств багато вища, їх нараховується в Англії 10.000, і в них беруть участь 250.000 аматорів футболу.

... що найбільший стадіон світу зараз будують у Москві? Стадіон розрахований на 150.000 місць і мусить бути на перше травня 1950 року відкритий.

... що номер 11 особливо шасливий при змаганнях з плавання? Номер 11 мали до старту всі чотири нові майстри плавання, що завоювали собі цей титул при змаганнях в Монте-Карло.

... що судді на рингу під час боксу не буде записувати пунктів? Досі в боксі було три судді, що із них один був на рингу, а двоє за рингом, і всі три записували пункти. Тепер в Англії введено нове правило, що судді на рингу має лише слідкувати за боксерами (правильність ударів), а за те введення же третій суддя, що теж має записувати пункти.

... що 100 метрів можна пробігти за 10,2 секунди? Правило, цей час не є зарахований як світовий рекорд, бо коли Лопес Теста (Уругвай) біг на Аргентинських легкоатлетичних змаганнях, йому допоміг сильний вітер, що дув у спину бігуну.

ОГЛОШЕННЯ

За ухвалою ЦПУЕ, ОМ, ОУМ створиться репрезентативна Капела на базі хору „Україна“ та Капели Бандуристів ім. Т. Шевченка, до якої оголошуються добір співаків (сопрано та альтів).

Конкурс відбудеться 6. 11. 1947 р. від год. 10 до 16 в Мюнхен-Фраймані, СС-Назерне, Консерваторія. Про умови праці доповідати на місці.

Мистецька Рада при ОУМ.

Повідомлення

5—6 листопада п. р. відбудеться церковна конференція МУР'у, присвячена питанням драматургії. На конференції будуть обговорені нові драматичні твори Івана Биганого, Дюлі Гуненної, Івана Майдотренка, Лесіди Полтави і Уласа Самчука.

Участь у конференції тільки за запрошеннями. Прикладний МУР'у

Матримоніальне

Українець, шофер-механік, років 29, середнього зросту, щоб не пропасти на чужині, хоче одружитися з гарною українкою від 20 до 25 літ.

Неділський Іван, Ансбах, Лесінгштр. 3/1 55—1

Гарний чоловік, 40 літ з високою освітою, шукає листового знайомства з вродливою інтелігентною українкою, вищесереднього зросту, у віці від 25 до 35 літ. Писати до „Укр. Вістей“ під „Знайомство“.

61—3

Церковна свічкова майстерня приймає замовлення. З огарків дає 80%, а з сиріжкою — 85% продукції. Плата — 5 НМ за 1 кг. свічок. За мовлення „кажує протактою доби“.

Адреса: Труфанюк Микола Н. Ульм, Райнгартштр. 4, укр. таб. 64. ВБ. в. 20.

1.

РОЗШУКИ

Приятелі й земляки — відгукніться — Кришда-Соколенко Петро, Post Rottwell am Neckar, Neu-Waldstr. 8, IRO. 63—2

— Глаголь Павло, відгукніться для брата Петра на „Українські Вісті“

— Рідні і знайомі, відгукніться на адресу „Українські Вісті“ для Наталки Дусі.

— Павленко Іван — відгукніться на „Українські Вісті“ для Левченка.

— Рідні і знайомі, відгукніться: Жованик П. Писати на „УВ“.

Анатоль Сидор розшукує двоюрідну сестру Тоню та Лиду Бредихіну, Тоню Пінсону. Адр.: ред. „Укр. Вістей“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

— Рідні і знайомі із села Ринкова Воли, повіт Ярослав — Паславський Юрко. München 12, Fürstengraderstr. 155.

— Рідні та знайомі розшукує Ганка Іван писати на „Українські Вісті“.

— Сашиних рідних розшукує Назареш О. Співістити до редакції „УВ“.

— Трофименко Галину, Любліну, Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті“.

76—36

Оголошення

Вийшла з друку нова книжка проф. П. Ковачева п. п.

„БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?“

Ціна 2 НМ.

Замовляти: Українська Книгарня, Мюнхен, Дахауерштр. 9, та кооп. „КОС“.

Мюнхен, Розенгайтерштр. 46 а.

3

Д-р Ярослав Жуківський

Адвокат Д-р Ярослав Жуківський, народжений 29. 1. 1907 р. в Кушані на Буковині, після довгої і тяжкої недуги упокоївся в Мюнхені.

Приятелі і друзі висловлюють дружині і родичам покійного своє щире співчуття.

Часопис „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ виходить двічі на тиждень: у середу і суботу. Приймається передплату:

На 1 місяць — 8 НМ

„ 3 „ — 24 НМ

Ціна окремого числа 1 НМ

Організація грошової передплати та отримання грошової передплати — Кальтентермативна збірка 20%. — У справах передплати, одержування грошової, зміни адреси тощо — звертатися листом і особисто до Адміністрації „Українські Вісті“.

Administration „Ukrainische Wiste“, Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видання СІЛІСА „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ РЕДАКТОР КОЛЕТІЯ

Головний редактор Ів. БАЙРАКІВ

Редакція застерігає за собою право співпрацювати дописи, а з подальшою редакцією листуватися лише з дописами на чашках. — Допускає листи в редакцію (за зазначенням адресата до окремої редакції) і в редакцію.

Redaktion „Ukrainische Wiste“, Neu-Ulm, Ludwigstr. 10

„Українська преса“ оголошує про прийом до редакції дописів на чашках. — Допускає листи в редакцію (за зазначенням адресата до окремої редакції) і в редакцію.

Druck: „Ukrainische Zeitung“, Neu-Ulm, Ludwigstr. 10

Відкриття Євангельського Молитовного Дому

У вівторок, 2-го листопада, о 1-й годині дня відбудеться урочисте відкриття Євангельського Молитовного Дому (Ансбург, Ульмерштр. 30 — граль. до Нертхуберке).

У відкритті беруть участь професор-богослов Ф. Галузський, пастор Лобза та інші проповідники з околиць американської та англійської зон. Хор та оркестра виконують духовні пісненьки.

Наступного тижня, після відкриття, відбудеться Євангельське Богослуження в чотирнадцять, середу, четвер і суботу о 8-й годині вечора. Широ запрошуються всі.

Запрошено Богослуження відбудуватися в вівторок о 14-й годині і в четвер о 18-й годині. Відкритий.